

Akaratlagos felejtések és emlékezetek

Varga Ágota dokumentumfilmjeiről

FEUILLETON - LXV. évfolyam, 5. szám, 2021. február 5.

Az akaratlagos felejtés úgy vélem, bár látszólag ellentmondás, ennek a típusnak egy formája, amely a pszichológiai meghatározás szerint valami tanult dolog, képesség elfelejtése, az újra való nyitottság kapacitásának növelése érdekében. (...) A felejtés/emlékezés összetett, társadalmi és személyes szintű problémája nem csak az előbbi oppozíciók alapján képzelhető el, hanem az akaratlagos felejtés formájában, egy olyan köztességben, amely az emlékezés során felfejtett hierarchiák tudatos elutasítására (az elnyomottat, kiteszítottat ért traumák okozásában a felelősség megállapításával és felvállalásával) helyez hangsúlyt. Nem csak a történelmi események, traumák, hanem annak *viszonyrendszerének* felidézéséről, majd akaratlagos felejtéséről is szó van tehát. (...) Ezek a történelmi traumák (a roma holokauszt, a fajelmélet magyarországi követőinek a zsidóüldözésben vállalt felelőssége, a szocialista diktatúra titkosszolgálatát és annak egyik legfontosabb célpontját az egyház) eltérő helyet foglalnak el a magyar emlékezetpolitikákban, különböző módon történt a vonatkozó múlt feldolgozása.